

kwintemberaad

door leden voor leden

Winter

jaargang 43 – Winter 2024
uitgave van de Vereniging
van voormalig
medewerkers ANWB

dit lees je **in** deze **buitenband**

- 3 Colofon
- 3 Voorwoord
- 4 Van het Bestuur
- 4 Wegwijs bij de VG-ANWB
- 5 Welkom Juliette Tilder
- 6 Memories

- 8 Al die wormen, gatsie
- 10 WW Richo in Italië
- 12 Iedereen kan namen onthouden
- 14 De favoriete wandeling van Frans de Kok
- 15 Taal dingetje
- 16 De tijd van je leven, de hobby van Ria Peerdeman

- 17 Koud hè!?
- 18 Je bent jong en wilt wat, en je bent oud en je doet dat
- 20 Leuke dingen doen
- 23 Dingen van de dag
- 24 RCP-berichten

foto cover: kerstfeest het hele jaar door bij Käthe Wohlfart

- 25 Pensioen en zorg
- 26 ANWB-nieuws
- 27 Ledensecretariaat
- 28 Puzzel

VOOR woord

Ja, daar heeft u zomaar een uniek nummer van de Buitenband in handen. Het laatste nummer van 2024. Nog even en dan is het 'good bye' 2024, hallo 2025!

In deze Buitenband lees je de laatste column van Jacques van 't Riet en ook de laatste Dingen van de Dag van Joop Karsemeijer. We hebben genoten van de hersenspinsels van beide heren. Dank voor het delen met ons!

Kunst, of toch niet?

Marijke Pel heeft een aantal leuke uitjes gevonden die alles met Kunst te maken hebben. Lees ze op pagina 24 en ga daarna op verkenning. Wat niet in deze lijst staat is het kunstcafé Franx in Zoetermeer waar een aantal ex-collega's in oktober een rondleiding hebben gekregen van een van de vrijwilliger in het kader van de lunchbijeenkomsten van de RCP'ers. Op de plek waar nu de kunstgarage staat, was sinds 1923 het garagebedrijf, tevens woonhuis, van Dirk Franx gevestigd. Een hartstochtelijke technaut. In de jaren '50 van de vorige eeuw is aan de garage een nieuw stuk aangebouwd. Dat is nu de grote hal waar Franx de tentoonstellingen organiseert en waar de drie werkplaatsen van de kunstenaars en de educatieruimte zijn ondergebracht.

Een speelse uitvinder

Tegenover de kunstgarage staat een replica van een ijslee, een schepping van Dirk Franx. Het werk uit 2005 is van de hand van de Zwitserse kunstenaar Moritz Ebinger. De ijslee is in 1929 bedacht en werd samen met het personeel bij Frankx gebouwd. De aandrijving bestond uit een propeller: een duwschroef die door de motor van een T-Ford werd aangedreven.

Alles over garage Franx, de geschiedenis en de kunstgalerie valt te lezen op www.kunstgaleriefranx.nl. ■

Marga Feenstra

Hoofdredacteur Buitenband

colofon

Buitenband is het kwartaalblad van de Vereniging van voormalig medewerkers ANWB, de VG-ANWB.

Hoofdredacteur

Marga Feenstra
buitenband@vg-anwb.nl

Vormgeving

Chris Soudan
vormgeving@vg-anwb.nl

Aan deze Buitenband werkten mee:

ANWB-persdienst
Ed Broer
Willeke Donkersloot
Marga Feenstra
Joop Karsemeijer
Hans Kloos
Beno Koens
Bertel Kolthof
Henk van de Koolwijk
Kees Lucassen
Ria Peerdeman
Marijke Pel
Jacques van 't Riet
Richo Severs
Juliette Tilder
Sophie van Wijk
Henk Zwijnenburg

Mail

Uitsluitend voor Buitenband
buitenband@vg-anwb.nl

Druk Buitenband

Grafia Printservice BV, Zoetermeer

Kopijdatum Lentenummer:
3 maart 2025

Omvallen of steun in de rug?

Met de kerstdagen in het vooruitzicht ga je eens nadenken over een periode die achter je ligt. Een terugblik op een jaar VG-ANWB. In november bestond de vereniging 45 jaar. Dat jubileum hebben we aan ons voorbij laten gaan. In oktober werd wel stilgestaan bij het feit dat de Regionale Contactpersonen op 1 januari 1999 begonnen om contacten te onderhouden met de leden in hun regio. Maar 2024 was ook een enerverend jaar. Het begon al met het wegvallen van Coen van Hoogdalem als voorzitter. Zijn situatie is nog steeds een leven met veel beperkingen. Onze vice-voorzitter Gerard de Regt moest een operatie ondergaan en kon niet het voorzitterschap overnemen. Hoewel redelijk hersteld, kwam er bij Gerard opnieuw een kink in de kabel. Door een rugblessure van zijn vrouw Anneke, werd hij mantelzorger, 24 uur per dag en alle dagen van de week. En met de extra last dat het moeilijk is te voorspellen of en wanneer de gezondheid van Anneke – die veel pijn heeft – het bewegen weer wat gemakkelijker maakt. Met spijt in het hart heeft het bestuur van de VG-ANWB daarom in september ingestemd met het verzoek van Gerard om hem van zijn functie te ontheffen. Anneke zelf heeft ook haar activiteiten voor de activiteitencommissie moeten beëindigen. In het vorige nummer van de Buitenband is al aangegeven dat er gezocht wordt naar een nieuwe hoofdredacteur voor de Buitenband. Helaas duurt dat zoeken nog voort. Gelukkig gaan er ook dingen goed. De ledenadministratie draait prima. Nieuwe leden die werkzaam waren bij Unigarant en ANWB – waaronder ook winkelpersoneel – hebben zich aangemeld. Er wordt gewerkt aan een nieuwe website en als u dit leest heeft u een Buitenband voor u liggen met wetenswaardigheden. De werkelijkheid is echter wel dat we nog maar drie gekozen bestuursleden hebben, waaronder gelukkig de penningmeester die wat langer meedraait. Daarnaast een nieuwe secretaris en een wat minder nieuwe voorzitter. Voorts hebben we nog twee adspirant bestuursleden. Eind maart 2025 wordt de Algemene Ledenvergadering gehouden. Het is niet zo dat de VG-ANWB op omvallen staat, maar de kwetsbaarheid is bestuurlijk gezien te groot. Veel te groot. Het is daarom noodzakelijk dat zich nieuwe potentiële bestuursleden aanmelden. Want anders? Denk na of u het steuntje in de rug kunt geven! Laat het weten, ook bij vragen, mail bkoens@hetnet.nl.

En tot slot: Prettige Kerstdagen en een goed en vooral gezond begin van 2025! ■

voorzitter

wegwijs
bij de VG-ANWB

Wegwijs bij de VG-ANWB
Adres ledensecretariaat voor alle berichten, regiocontacten, activiteiten, evenementen, e.d.
Ledensecretariaat VG-ANWB
Postbus 85455
2508 CD Den Haag
tel. 06-55 16 64 13

Bankrekeningnummer
NL 47 INGB 0003 8160 27
ten name van: Vereniging van voormalig medewerkers ANWB
Handelsregister: KvK 40409787

Bestuur
bestuur@vg-anwb.nl
Voorzitter
Beno Koens
Vice-voorzitter
vacature
Bestuurssecretaris
Nico Aarsbergen
Penningmeester
Bert Nollen
Coördinator Regiocontactpersonen
Peter Horvers (ad-interim)
Coördinator Evenementen
Hans de Bruijn (ad-interim)

Ledensecretariaat
ledensecretariaat@vg-anwb.nl
Coördinator
Joke van Veen
Aanmeldingen
Lyda Nell
Ledenbestand
Agnes Brugmans
Jubilea e.a.
Ellen Natziyl

Activiteitencommissie
activiteitencommissie@vg-anwb.nl
Hans de Bruijn
Wil Schmitz

Pensioencommissie
pensioencommissie@vg-anwb.nl
Henk van Drunen
Beno Koens
Bert Nollen
Jaap de Wever

Website en Nieuwsbrief
webmaster@vg-anwb.nl
Gert Jan Kamerman

De VG-ANWB is betrokken bij:
De Nationale APF
denationaleapf.nl
Bert Nollen
Sociaal Fonds ANWB
Chris de Beet
Koepel Gepensioneerden
koepelgepensioneerden.nl
Beno Koens

welkom

wie Juliette Tilder-Van Duijne

uit Den Helder

werkte als supervisor in de ANWB-winkel Heerhugowaard

motto Volg je hart, want dat klopt

Op 26 april ben ik gestopt met mijn werk. In totaal had ik er toen 41 jaar bij de ANWB op zitten. Omdat we graag reizen was het eerste doel zes weken een roadtrip door Frankrijk te maken, te starten op 14 mei. De foto is gemaakt in de Watertuinen van Carsac-Aillac, vlakbij Sarlat in de Dordogne, een echte aanrader. Helaas liep het na vier weken mis en belandde ik in de Provence in het ziekenhuis met ernstige hartritmestoornissen en zijn we na vier weken vervroegd naar huis gegaan. In juli ben ik aan mijn hart geopereerd en gelukkig voel ik me nu weer goed.

Voorheen heb ik naast mijn werk ruim 22 jaar vrijwilligerswerk gedaan in het Hospice in Den Helder, maar ik vond het tijd voor iets nieuws. Mijn man gaf al computerles voor het Internationaal Vrouwencentrum in Den Helder en via hem kwam de vraag of ik er niets voor voelde Nederlandse les te geven aan buitenlandse vrouwen. Dat doe ik nu aan een groep mensen van over de hele wereld, variërend van Polen, Soedan en Somalië tot Syrië en Thailand. Verder begeleiden we een vluchtelingengezin uit Eritrea. Daar regelen we veel praktische zaken voor zoals het regelen van een bankrekening en bijvoorbeeld het inschrijven bij de huisarts. Zoals ook in mijn eerdere werk voor het Hospice vind ik het belangrijk er te zijn voor de medemens en iets nuttigs te doen voor de samenleving.

Wat ik trouwens ook heerlijk vind is dat ik nu alle tijden heb om te lezen, te wandelen en te knutselen, vooral met onze kleinzoon van zes. ■

Memories

Foto's: Bertel Kolthof, tekst: Henk van de Koolwijk en Marga Feenstra

De ANWB-daredevils aan het werk Don't try this at home

Zo begon het. Bertel Kolthof en Dick William Harinck, twee zeebonken uit de WaterKampioen-tijd en de Kampeer en Caravan Kampioen tijd zaten samen op reportage op de Waddenzee. Laat Bertel zich ontvallen: "Zeg DW, een caravan kan toch ook op het water?" "Tuurlijk jongen", grapt DW terug. En zie, het zaadje is geplant. Het zaadje ontkiemt in de creatieve brein van DW en groeit uit tot spectaculaire ideeën en dito avonturen.

Wadcaravan

Samen – met een heel team vrijwilligers zoals Ed (voormalige brandweerman) en Cock Broer, ex-Wegenwacht Henk met An van de Koolwijk en een paar avontuurlijke KCK-redacteuren zette hij een caravan op een vlot. En voordat de zeehondjes het in de gaten hadden voer er in eens – nou ja ineens – een caravan op de Waddenzee. Onder de bezielende leiding van kapitein Henk, stuurman Ed en ketelbinkies An en Cock voeren ze over de woelige baren. En zakten zij een jaar later een stukje van de rivier de Loire af.

Ter hoogte van Montsoreau ging de caravan op een ponton en werd zo een bootcaravan. De stroming in de Loire bleek

Loire ter hoogte van Monsoreau

door zware regenval iets sterker dan verwacht. Toch gaan de trossen los en laveert de 'kapitein-voor-een-dag' het vaar- uhuvoertuig over de woelige Loire langs zandbanken en drijvende boomstronken ontwijkend.

'Les hollandais sont fous!' klonk het vanaf de kade en daar hadden de Fransen natuurlijk hartstikke gelijk in. Maar wat een avontuur.

Een ander jaar vaart de bootcaravan in Venetië over het Canal Grande onder de beroemde Rialtobrug door. Als ware gondeliers leidt het team de bootcaravan tussen de gondels door.

De Kerstcaravan in de sneeuw van Oostenrijk

Met Kerst 2009 krijgt de caravan ski's ondergebonden in de Oostenrijkse Alpen. Ook weer een spektakelstuk voor en door de KCK-daredevils. Sneeuwkettingen, een rupsvoertuig en een sneeuwschuiver zijn onontbeerlijk. In onvervalst Oostenrijks klinkt het: "Die Holländer sind ganz verrückt!"

Met de caravan 'bootje varen' of de piste af

Caravan op ski's wordt de berg opgetrokken

Kerst in de sneeuw, wat lèt je!

Venetië

In 2010 varen de daredevils drie uur lang onder begeleiding van de Italiaanse politie door Venetië. Je zou zeggen dat ze in Venetië wel wat zijn gewend. Filmopnamen, overstromingen of bijna drooglegging, en een paar miljoen toeristen per jaar. Toch knipperden bewoners en toeristen met hun ogen toen ze op een vroege zondagochtend een caravan op de Canal Grande zagen varen. Kapitein Luca Garbato loodst de caravan feilloos onder de wereldberoemde Rialtobrug door. ■

Onder politiebegeleiding over het Canal Grande door Venetië

**Nogmaals:
don't try this at home.**

"Al die wormen, gatsie!"

Als reisjournalist was Kees Lucassen actief voor bijna alle ANWB-bladen, reizend door eigen land, in Europa en verder weg. En zo maakte hij heel wat mee.

Foto's: Kees Lucassen

'AU!'

Met een grimas stort mijn vrouw ter aarde. Enkel verstuikt. Vervelend. Vooral ook omdat we ons momenteel in het midden van niets bevinden. Al zullen veldbiologen daar anders over denken, want het wemelt hier van de lamsoor, zoutmelde en zeekraal. Hier op Noord-Texel, waar we zijn voor een wandeling. Vanuit De Koog langs De Muy, De Slufter en de Eierlandsche Duinen naar De Cocksdorp. Dat was het plan. Maar nu al, in 'uniek kweldergebied', gaat het mis. Voorzichtig probeert vrouwlief te gaan staan. Het lukt, maar niet van harte. Tussen haar wimpers dreigt een bui en ik hoor een onderdrukt "Ai-ai-ai..." Terughinkelen naar de Postweg lijkt het maximaal haalbare. Mijn pijn en moeite lukt dat ook, maar wat nu? "Wachten op een auto", suggereert mijn lief.

En ja, die komt. Hoewel, auto is een groot woord voor wat ons reutelend nadert. Een roestige Renault 4 bestel die op het oog doet vermoeden dat de APK op Texel een nog onbekend begrip is. Maar als ik mijn hand opsteek, werken de remmen. De chauffeur, oud, bebaard en morsig, geheel in stijl met zijn vervoermiddel, probeert tevergeefs met een eeltige knuist het raampje van zijn portier open te schuiven. Vervolgens opent hij de complete deur, kraaiend: "Problemen?" Ik leg de situatie uit. Bij alles wat ik zeg knikt de rimpelkop ernstig. "En nou?" vraagt de Texelaar tenslotte, daarbij zijn laatste vier tanden tonend. "We hopen op een lift." "Tja kijk, deze auto zit vol met wormen.

Mestpieten. Die breng ik naar de veerboot. Op 't vasteland zijn ze goud waard."

"Dus het kan niet?"

"Ach, als ik de kratjes stapel, dan kan zij er nog wel bij. Maar jij dus niet."

Ik zie mijn wederhelft aan. Ze kijkt niet blij.

"En als ik haar er in Den Burg dan uitgooi, kan ze daar naar 'n dokter."

Lang verhaal kort: de kratjes vol krioelende wormen worden hergestapeld en vrouwlief wordt naar Den Burg gereden. Zelf ga ik te voet en twee uur later tref ik haar weer in Taveerne De Twaalf Balcken.

"Mijn enkel? Valt reuze mee," zegt ze.

"Maar die vent! Wat een puistige engerd. En het stonk in dat wrak! Via zijn spiegeltje zat-ie voortdurend naar mij te

kwijlen, maar hij sprak geen woord. En dan al die wormen, gatsie!" Ze klinkt zo vertoornd, dat de ober aarzelt met het neerzetten van twee Texels Skuumkoppe (= lokaal bier). En als hij eindelijk de glazen aan ons tafeltje toevertrouwd, gilt ze luid: "Oh néé!" Portemonnee kwijt. Met naast geld, unieke foto's van het nageslacht. "Die ligt nog bij die griezel in z'n stinkauto!" In de sponde van onze Bed & Breakfast hoor ik haar tot diep in de nacht haar mopperen. "Engerd!" vang ik op, en ook:

**Tussen haar wimpers dreigt
een bui en ik hoor
"Ai-ai-ai-ai..."**

"Vuilak!"

De volgende dag brandt de zon. We gaan liggen in een duinpan, elk met een goed boek, de enkel absolute rust gunnend. En die avond, wachtend op de laatste veerboot naar Den Helder, genieten we van de lage zon die als een knalrode tomaat in zee zakt. Dan word ik op mijn arm getikt. Het is

Viertand, in een pluizig vest waarvan twee knopen missen en twee andere in de verkeerde knoopsgaten zitten. "Sorry dat ik jullie stoort," zegt hij, "maar u heeft dit in mijn auto laten liggen." Hij geeft mijn vrouw haar portemonnee en vervolgt: "Blij dat ik u nog tref, ik wist niet welke boot naar huis u zou nemen, dus ik sta hier nu al de hele dag. Maar dat geeft niks hoor, graag gedaan. Alles goed met uw enkel?" Met de enkel wel. Maar het gezicht van mijn lief oogt plots als de ondergaande zon. ■

Kees Lucassen

WW Richo in Italië

Naam Richo Severs, Harmelen. 68 jaar. Drie jaar met pensioen.

Buitenland 2024 Italië, Gardameer, eerder in Zuid-Frankrijk rond Alès

Regio in Nederland, Midden Nederland. 30 jaar wegenwacht in de deze regio. Vanaf 2004 heb ik inmiddels viermaal in het hoogseizoen in Italië rond het Gardameer mogen werken en éénmaal in Zuid Frankrijk rond Alès. Omdat ik als pensionada geen berichten meer van de ANWB ontvang, wist ik niet dat ik mij op kon geven om in de zomer wederom in het buitenland te gaan werken. Ik werd gebeld waarom ik niet had aange meld. Dus gaf ik mij op om in juli en augustus tijdelijk als pensionadowegenwacht te gaan werken in het buitenland. Ik zou een nieuwe ID Buzz mee krijgen met nieuw gereedschap ingebouwd en al. Daar kon iktoch geen nee tegen zeggen he!

Ik hoefde ook geen toestemming te vragen van het thuisfront, want mijn vrouw gaat natuurlijk gewoon mee. We hebben zes geweldig mooie weken beleefd bij het Gardameer in Lazise. We waren daar met vier wegenwachten gestationeerd, twee nog werkenden en twee pensionado's. Voor mij voelde het als een reünie om daar aan het werk te zijn. Garagepersoneel en mensen in automateriaalzaken die mij nog lang niet vergeten waren. Wij zijn een dag eerder uit Nederland vertrokken dan de andere collega's omdat 1.200 kilometer rijden en laden met een elektrische ID Buzz nieuw was voor mij. Zoeken naar laadpalen, hoever kom ik met een lading en met welke snelheid rijd ik het zuinigst, waren vragen die mij bezighielden. Vóóordat ik afreisde heb ik me door diverse ex-collega's laten voorlichten over het een en ander. Ook ben en blijf ik altijd geïnteresseerd in het wegenwachtwerk omdat mijn zoon Remco ook als wegenwacht werkt. Maar er is toch echt wel wat veranderd sinds de tijd dat ik niet meer actief aan het werk ben.

Ik ben onder meer geholpen voor het installeren en het werken met de nieuwe WWI en ik ben meegereden in een ID Buzz tijdens een dienst om het werken hiermee mij eigen te maken. Ik ben deze collega's zeer dankbaar voor de geboden hulp.

Wat je in het buitenland meemaakt is anders dan hier in Nederland. Het voelde voor mij als een 'werkvakantie'. Je rijdt van camping naar camping en de mensen zijn berustend, zij hebben vakantie. Ik word volop toegeswaaid door de Nederlandse vakantiegangers. De mensen zijn heel blij wanneer ze geholpen worden door een echte Nederlandse wegenwacht. Zij zijn in een vreemd land, hebben een probleem, spreken de taal niet. De werkzaamheden zelf zijn niet veel anders dan in Nederland. Deze zomer heeft mij een uitdaging geboden met ervaringen die ik niet had willen missen. Als ik de kans krijg om weer in het buitenland te gaan werken, dan zal ik dat zeker doen. ■

De Wegenwacht ook buiten de Nederlandse grenzen operatief

"Het is dankbaar werk. Mensen zijn soms in tranen, zó blij zijn ze dat er iemand komt die Nederlands spreekt."

De ANWB Alarmcentrale heeft een druk hoogseizoen achter de rug. Met bijna 700 extra hulpverleners verspreid over locaties in Den Haag, Assen, Barcelona, Lyon en München, kreeg de Alarmcentrale op de drukste momenten meer dan 15 duizend telefoontjes en digitale meldingen per dag.

Deze zomer heeft de ANWB Alarmcentrale vijf procent meer autopechmeldingen uit het buitenland ontvangen en 10 procent meer verzoeken voor personen hulp, zoals ziekte of familieomstandigheden. Intercontinentaal was er zelfs een stijging van 16 procent aan hulpvragen. Opvallend is de toename van campers met pech (+46%), wat de populariteit van de camper onderstreept.

Ter plekke oplossen

De ANWB heeft alles in het werk gesteld om vakantiegangers met hun eigen voertuig ter plekke weer op weg te helpen.

Meest voorkomende pechmeldingen:

1. Storingen en brandende controlelampjes
2. Start niet
3. Lekke band en geen reservewiel aanwezig
4. Vermogensverlies
5. Accuproblemen

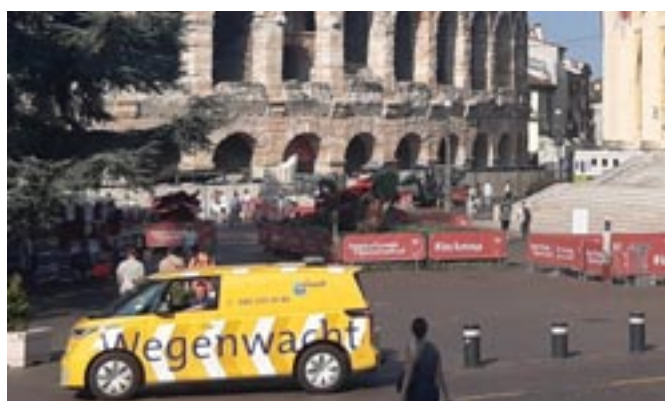
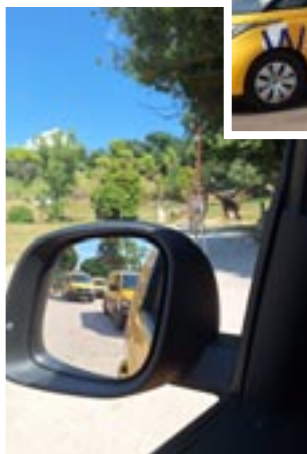
Hiervoor werkt de Alarmcentrale samen met een groot netwerk van garages in het buitenland.

De WW in het buitenland

Daarnaast zijn 24 Nederlandse wegenwachten ingezet in Frankrijk, Italië en Spanje, die bijna 1.550 auto's van vakantiegangers ter plekke hebben gerepareerd. Ook heeft de ANWB-popup-garage bij het Franse Orange veel reparaties uitgevoerd die lokale garages niet konden afhandelen.

De ANWB Alarmcentrale heeft deze zomer opnieuw pechgevallen op afstand telefonisch weer op weg geholpen. Met deze 'PhoneFix' zijn daardoor 6.748 pechmeldingen opgelost. Voor vakantiegangers van wie de auto niet op de vakantiebestemming gerepareerd kon worden, zijn meer dan 6000 vervangende auto's ingezet, veelal mét trekhaak.

De meeste meldingen van Nederlanders met autopech of pech aan de camper of caravan kwamen uit Frankrijk, gevolgd door Duitsland en Italië. ■

Versterk je netwerk door nader kennis te maken

Illustratie; secetaressenet.nl

Iedereen

Ik heb een rare hobby: namen onthouden van mensen die ik ontmoet. Daardoor heb ik ontdekt hoeveel leuker de contacten met mensen zijn als je hun naam kent. Dit artikel is een soort spin-off van mijn vorige artikel over de waarde van praten met vreemden ter versterking van je sociale netwerk in de strijd tegen vereenzaming. Uiteraard ga je niet iedereen die je ontmoet direct naar zijn of haar naam vragen. Maar als je mensen vaker tegenkomt, waar dan ook, dan kun je gerust een keer zeggen: "Goh, wij komen elkaar hier de laatste tijd best vaak tegen. Is het niet gek dat we nog niet eens van elkaar weten hoe we heten. Ik ben Henk ..."

De kans is klein dat de ander een kennismaking weigert. Dat leert mijn ervaring in de sportschool, het theater, café en OV.

De kans is groot dat die ander zegt: "Prima, maar ik kan geen namen onthouden." Ik reageer dan meestal met: "Dat zegt iedereen!" En vervolgens leg ik uit dat ik er zelf een soort hobby van heb gemaakt, omdat mijn ervaring leert dat het contact met andere mensen een stuk laagdrempeliger en leuker wordt als je hun naam kent. Maar ik zeg ter geruststelling ook: "Dat het mijn hobby is, betekent niet dat het ook jouw hobby moet worden." Als iemand geïnteresseerd lijkt, leg ik uit hoe ik het aanpak, mét succes.

Tips om namen te leren onthouden

Stel je bij de eerste kennismaking tweemaal voor. Vraag gewoon vijf of tien minuten later nog een keer de naam, omdat je er de eerste keer vaak niet goed naar luistert en de naam je dan direct weer ontschiet. Schrijf de naam van de 'nieuwe kennis', zo snel mogelijk op, desnoods pas als je thuiskomt. En schrijf er iets bij. Dat kan van alles zijn: een uiterlijk kenmerk (lang, vrij klein, blond, kaal, gezet, slank, vriendelijk gezicht, goedlachs

kan namen onthouden

of beetje nors), woonplaats, beroep. En als je de persoon al wat langer hebt meegemaakt, kun je er ook gedrag of eigenschappen aan toevoegen: betweter, nogal streng, kritisch of positief, optimistisch, vrolijk, timide. Je kunt de naam ook verbinden met andere personen: lijkt op tante Jo of praat net als oom Piet. Waar het om gaat, is dat je in je hersens zo veel mogelijk verbindingen maakt tussen de naam en andere dingen – bij een naam een beeld of een rijmwoord bedenken werkt ook.

Veroudering en vereenzaming. Het eerste gaat vanzelf, voor het tweede geven we tips

Zelfs als je er goed in bent, kun je vaak niet op een naam komen, vooral als je mensen in een andere omgeving tegenkomt dan je gewend bent – op de Parade een oud-collega, in de Appie iemand van de sportschool. Maar als je een stukje verder loopt en je denkt er even niet aan, komt de naam soms ineens uit te lucht vallen en denk je: yes! Ook bijzonder is, dat je de naam van velen goed kunt onthouden, maar van sommigen steeds opnieuw kwijt bent. En waar dat mee te maken heeft ...?

Hoe het komt dat bijna iedereen namen slecht kan onthouden heeft bekende oorzaken. Ik heb daar twee interessante artikelen over bewaard. Hier een paar oorzaken in soundbites.

- 1: namen betekenen niks,
- 2: namen hebben niets herkenbaars te maken met de persoon,
- 3: ons geheugen is beter in het onthouden van beelden.

De artikelen uit de Volkskrant en NRC geven tips voor hoe je beter kunt worden in namen onthouden. Ik stuur ze graag toe. Mail me maar: henkzwijn@live.nl

De illustratie heb ik opgepikt op het kennisplatform www.secretaressenet.nl en onderaan staat ook nog een verwijzing naar www.visueel-faciliteren.nl ■

Henk Zwijnenburg

de favoriete fiets route

van Frans de Kok

Foto's: Frans de Kok

Een bezoekje aan de Brabantse Sahara

Als geboren en getogen Tilburgers en al weer bijna 33 jaar woonachtig in Berkel-Enschot, zijn mijn vrouw en ik gezegend met een prachtige en zeer gevarieerde omgeving. Om te wandelen of te fietsen kom je hier in ons buitengebied ruim aan je trekken. Mogelijkheden waar we dan ook regelmatig gebruik van maken, hetzij met zijn tweetjes, hetzij met onze kinderen en kleinkinderen. Eén van die mogelijkheden wil ik graag belichten in mijn bijdrage. Aan de noordkant van Tilburg ligt immers het Nationaal Park 'Loonse en Drunense duinen'. Je vindt er heide, bos en heel veel stuifzand. Om die reden wordt het ook wel de Brabantse Sahara genoemd. Op de zandvlakte mag overal gestruind worden. En je kunt er nog ouderwets verdwalen omdat het stuifzandareaal zo'n 270 ha groot is. Met die oppervlakte is het één van de grootste aaneengesloten stuifzandgebieden van Europa zelfs. De totale oppervlakte van het Nationaal Park is trouwens zo'n 3.500 ha. Je kunt er dus wandelen, maar ook paardrijden, mountainbiken of gewoon fietsen. Rond en dwars door het Nationaal Park liggen fijne en goed berijdbare fietspaden. Hierover zijn door verschillende partijen

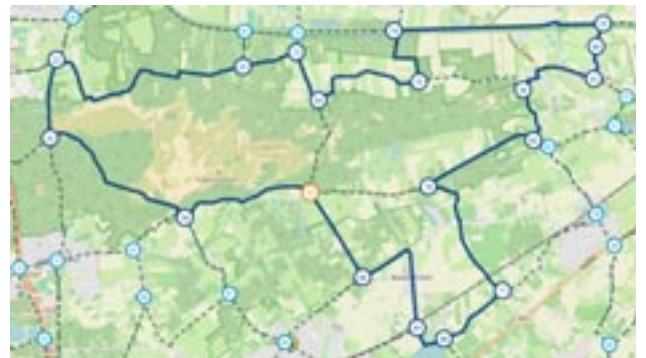
fietsroutes uitgezet. Vroeger bestond de Loonse en Drunense duinenroute die door de ANWB werd uitgegeven en beheerd. De route was in één richting bewegwijzerd met de toen nog algemeen gebruikte zeskantige routebordjes. Met de komst van de knooppunt-netwerken voor

fietsers zijn de ouderwetse rondritten samen met de zeskantige bordjes in het veld verdwenen. Met behulp van de knooppunten zijn diverse fietsroutes samen te stellen in hetzelfde gebied. Zo ook hier. Ik heb een fietsroute bedacht, die start bij knooppunt 35, en dat is bij horecagelegenheid De Rustende Jager aan de Oude Bosschebaan 11, 5074 RC Biezenmortel. Hier is ook de mogelijkheid om de auto te parkeren en de route te starten. De knooppunten die je kunt volgen staan in het kader. Na ongeveer 41 km kom je weer terug bij knooppunt 35 en je vertrekpunt.

Eigenlijk is elk jaargetijde wel geschikt om dit gebied te beleven. De situatie van nu is niet altijd zo geweest. Lange tijd was het zand bedekt met oerbossen, tot deze in de veertiende eeuw werden gekapt. Er kwamen uitgestrekte heidevelden voor in de plaats, waar boeren hun vee lieten grazen. Door overbegrazing en plaggen raakte de grond uitgeput en verdween de heide. De wind kreeg vat op het zand. Dorpen en akkers dreigden eronder te verdwijnen. De opmars van het stuifzand werd gekeerd door dwars op de windrichting bomenrijen te plaatsen. Die zijn nog steeds te zien, alleen steken de inmiddels ondergestoven bomen met de kruinen boven het zand uit.

Volg de Loonse en Drunense duinenroute via knooppunten:

35-36-32-22-33-72-34-73-74-33-64-31-30-83-76-77-96-95-46-35

Frans de Kok

taal

dingetje...

Column

De laatste

Ik weet niet hoe u het voelt, maar het bijvoeglijke naamwoord 'laatste' heeft voor mij eerder een negatieve dan een positieve gevoelswaarde. In verbinding met een zelfstandig naamwoord doet het mij sterker denken aan minder plezierige gebeurtenissen. Kijk maar: de laatste adem uitblazen (je verwisselt het tijdelijke voor het eeuwige), de laatste eer bewijzen (je brengt een gestorvene weg), werd je als kind door je moeder voor de laatste keer gewaarschuwd dan zwaaide er wat (zonder eten naar bed), de uitvaartbranche spreekt niet meer over afleggen, maar over de laatste verzorging (dat afleggen is wel gebeven, maar in een andere betekenis), een laatste redmiddel (meer kansen zijn er niet), enzovoort. Als u er voor gaat zitten, kunt u er zelf nog wel een A-4'tje aan toevoegen.

Twee Bijbelse uitdrukkingen, waarin 'laatste' benadrukt dat het slecht afloopt, zijn: Het Laatste Oordeel en Het Laatste Avondmaal. In Het Laatste Oordeel (ook wel het Jongste Gericht genoemd) openen de graven zich op aarde en staan de doden op. Hun zielen worden gewogen en de gelukzaligen worden gescheiden van de verdoemden. Tijdens Het Laatste Avondmaal viert Jezus nog eenmaal met zijn discipelen het joodse paasfeest. Wat daarna volgt, mag ik als bekend veronderstellen.

En ... niettemin kan dat 'laatste' als het ware transformeren in iets wat aanvankelijk niet zo positief lijkt en het achteraf tóch blijkt te zijn.

Stel: je mist het vliegtuig naar je vakantiebestemming omdat je de laatste trein uit de dienstregeling naar het vliegveld hebt gemist (een treintje eerder voor de zekerheid vond je niet nodig). Daar sta je dan te balen met je eigen-schuld-dikke-bult-gevoel. Hoor je later dat het betreffende toestel is neergestort. Niemand heeft het overleefd, behalve jij. De Engelsen noemen zo'n voorval een 'a blessing in disguise' ofwel een verholde zegen. Van pechvogel tot geluksvogel. Nog een prettige wending waarin 'laatste' klinkt alsof de zon doorbreekt. Je partner heeft je al viermaal gevraagd naar de warme bakker te gaan om twee van die heerlijke tompoezen voor bij de koffie te halen: "ga nou, straks zijn ze uitverkocht. Je weet verdorie dat woensdag 'tompoezen-dag' is. Dan zijn ze in de aanbieding. Schiet op!". Je krijgt nog net geen schop onder je zitvlak. Bij de bakker vraag je om twee tompoezen en de altijd vriendelijke mevrouw-de-bakker zegt: "U heeft geluk meneer. Dit zijn de laatste twee." Huppelend, niet in de hoogste versnelling vanwege de tompoezen, keer je

huiswaarts. Thuis gekomen trek je een-niets-aan-de-hand-gezicht en je zegt: "Ze waren er nog hoor schat." Als je ooit voor de Buitenband een eerste column hebt geschreven, schrijf je een keer een laatste. Met deze column heb ik mijn laatste geschreven. Welke gevoelswaarde bij dit feit opborrelt? Ik laat het bescheiden aan u. Of mijn columns door velen zijn gelezen? Ik heb er geen idee van. Ach, als is het er maar één die er plezier aan heeft beleefd, dan ben ik al tevreden. ■

Jacques van't Riet

Heb je ook een hobby die je wilt delen met de VG-ANWB leden? Laat het ons weten en stuur een mail naar buitenband@vg-anwb.nl.

de van je leven

Zingen in een koor

de hobby van
Ria Peerdeman

Tekst: Ria Peerdeman, Foto: Jannelies Raaijmakers

De vreugde van het zingen in een koor, lijkt op de vreugde van het gezamenlijk werken aan een tijdschrift. In beide gevallen probeer je met elkaar iets moois te maken, waar een ander ook van kan genieten.

Lang geleden werkte ik op de redactie van de KCK. Ex-collega Marga Feenstra en ik bleven elkaar volgen via facebook. Daardoor weet ik dat Marga nog steeds graag reist. En zij ziet dat ik me tegenwoordig onder meer bezig houd met het koor 'De Boreftse Zangers'. Dus appte ze me: "Wil je voor de Buitenband een stukje schrijven over jouw hobby en dat koor?"

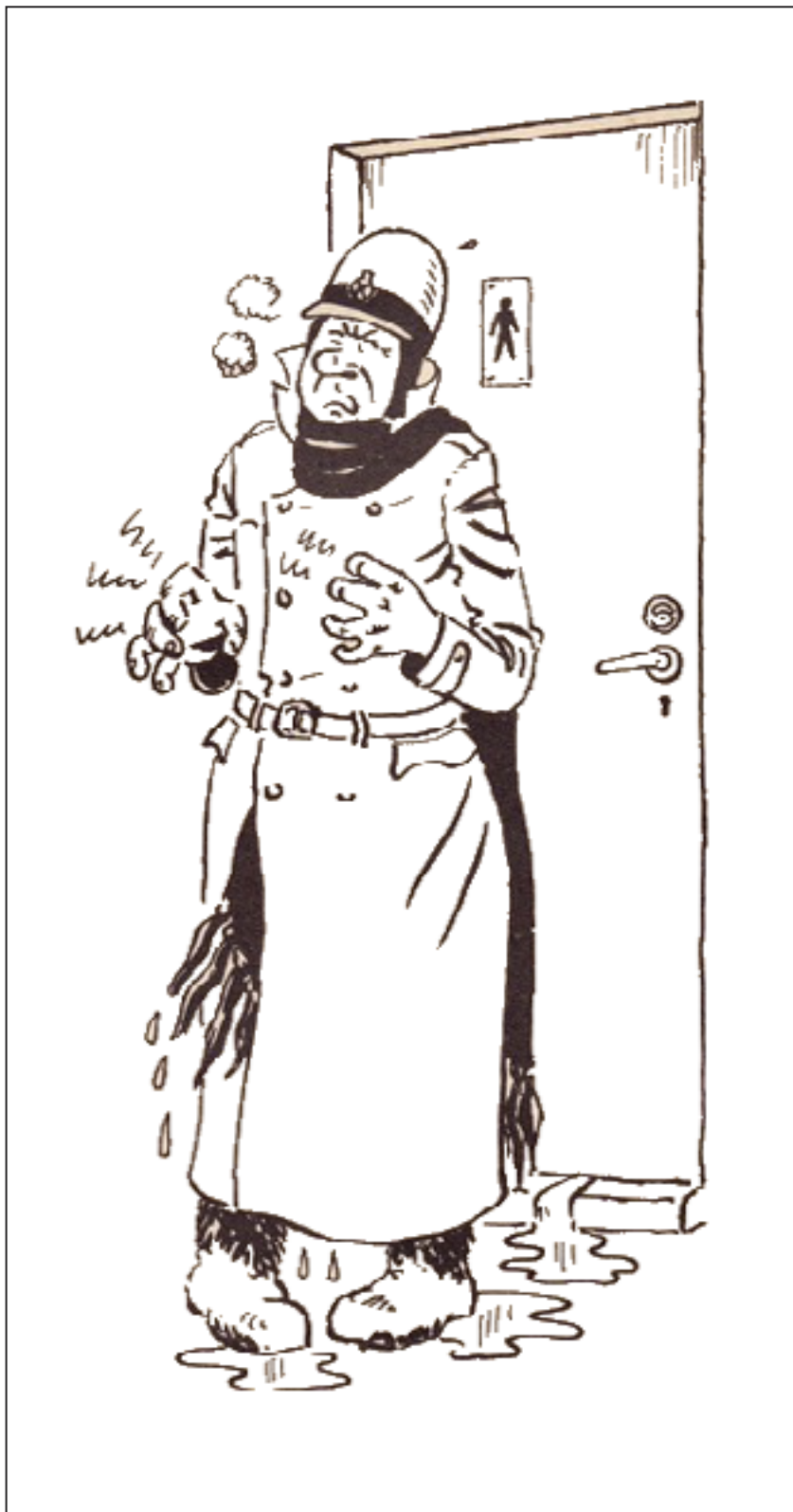
Natuurlijk kan ik dat niet weigeren. Na mijn pensionering, tien jaar geleden, ben ik lid geworden van de Boreftse Zangers. Het koor telt 65 leden, mannen en vrouwen, acht muzikanten, zingt tweestemmig vooral Nederlandstalige liedjes. Gemiddelde leeftijd: 75 jaar. Ik kijk steeds uit naar de vrijdagmiddag repetities en naar onze optredens. Het is heerlijk om te horen dat een lied na veel repeteren echt goed klinkt. Maar het koor is meer dan een zangclub. We proberen ook een beetje voor elkaar te zorgen. We (en partners) drinken regelmatig een borrel met elkaar, met kerst houden leden een gezamenlijke lunch. En in de nieuwsbrief wordt gemeld

hoe het met de zieken gaat en in welk ziekenhuis/revalidatiecentrum deze leden zich bevinden. Met als gevolg: opbeurende kaartjes, telefoontjes en bezoekjes. Het motto van het koor is: 'Als de sfeer goed is, gaat het zingen ook goed.' Een motto dat eigenlijk ook voor een redactie geldt. Als je samen kunt lachen, kun je ook samen hard werken en tot een mooi resultaat komen. Bij de ANWB heb ik mee mogen werken aan mooie tijdschriften en nu bij de Bodegraafse Zangers is het heerlijk om bij optredens op braderieën, verzorgingstehuizen en korenfestivals de vreugde te zien bij zowel koorleden als publiek. Uiteindelijk gaat het daarom. ■

Koud hè!?

(bijdrage van Hans Kloos)

Gewillig stapte ze in de wagen, want een béétje moe was ze wel. Ze had dan ook al zeven kilometer gelopen. Tien minuten later was ze weer thuis bij haar radeloze moeder. Het weerzien was ontroerend, de tranen vloeiden rijkelijk. Ook de wegenwacht moest plotseling nodig zijn neus snuiten. Hij werd beloond met twee armpjes rond zijn nek en een zéér natte smakzoen!

★★★

Moeder ik heb het in m'n broek gedaan.

Verkleumd naderde de jonge wegenwacht het tankstation op zijn keerpunt. Daar wachtten de hete koffie en het toilet.

Dankbaar dacht hij aan zijn moeder, die toch maar die twee meter lange, wollen sjaal voor hem gebreid had. Dat was wel nodig in die koude winter van '63, met overdag zo'n tien graden onder nul. Bovendien was de handvatverwarming van zijn dienstmotor uitgevallen. De pompbediende die hem aan zag komen, schonk de koffie vast in. Tijd genoeg dus om nog even naar het toilet te gaan.

Zijn vingers waren te stijf om de knopen van zijn leren jas eerst behoorlijk los te maken. Ergens tussen de lagen truien en lange onderbroeken meende hij het objekt te voelen dat zijn gespannen blaas zou ontlasten.

Met een zucht van verlichting ontspande hij zich.

Totdat... een warm, behagelijk gevoel langs zijn benen hem waarschuwde dat er iets gebeurde wat normaal nooit plaatsvond als hij een plas deed. Gejaagd rukte hij zijn kleding los en zag tot zijn afgrijzen dat hij een van de mooie kwasten van moeders sjaal te pakken had.

Een uur later was hij thuis en daar hebben ze een half uur nodig gehad om de laarzen van zijn voeten te bikken, nadat zijn broek was ontdooid. ■

je bent jong en je wilt wat en je bent oud en je doet dat

Foto's: Sophie van Wijk

Werken bij de ANWB gaf en vroeg behoorlijk wat energie. En ik was al jong op aandringen van mijn vader ambitieus. Leef je dromen was zijn advies. In 7 totaal verschillende functies was ik van 's morgens vroeg tot in de weekenden druk in de weer voor de ANWB. Het gaf een rijke invulling en voldoening aan mijn leven en ik kon mij breed ontwikkelen. Veertig jaren vlogen voorbij. Mijn partner en ik zijn (bewust) kinderloos. Zo rond ons vijftigste vroegen wij elkaar: wat als we niet meer werken? Wat zien wij ons dan doen? Hebben we al ideeën en verlangens daarover? Zullen we er eens over nadenken?

Vanwege het beroep van mijn partner (docent kunstgeschiedenis) hadden onze vakanties altijd een cultureel doel en vaak werd dat Italië. Alle provincies hebben we doorkruist en onze amore per la vita italiana werd groter en groter. Cultuur en voedsel zijn een bron voor geest en lichaam.

In 2006 kochten wij in de noordelijke Marche (in Colonica borgo Montalfoglio) een 120 jaar oude leegstaande voormalige casa coloniale. (Boerderij in de bouwstijl van de Marche) Monte- Mare tussen bergen en de zee. 20 km uit de Apennijnen en 20 km vanaf de Adriatische zee. De naam van de boerderij op oude kaarten was Casa Medici. De boerderij bleek te hebben toebehoord aan een bisschop uit het roemruchte geslacht Dei Medici. Boerderij betekende in dit geval een dak en vier muren. Het stond al lang leeg en dieren had hun intrek genomen.

Anders dan in Ik Vertrek

Op afstand (want we werkten beiden) werd in 2008 onze woning opgeleverd.

En natuurlijk niet zoals in: Ik vertrek. Gewoon vanwege een vooraf bedacht goed plan, een ingehuurd geometra (bouwopzichter) die het bouwproces stuurde en voldoende financiële middelen die pasten bij een grote renovatie. Het succes van het programma Ik vertrek bestaat vooral uit het genot voor de kijkers van de missers. Met in de huiskamers de verbazing: Hoe kun je nu met slechts € 20.000 in je portemonnee een grote verbouwing realiseren in 3 maanden? De uilskuikens!

De eerste jaren was het ons vakantiehuis vooral voor de werklustige vakantieganger. Een huis in het buitenland dat voornamelijk leegstaat vraagt om liefdevolle en broodnodige aandacht. Je verveelt je dus nooit en het woord vakantie krijgt een andere invulling. Je leert bij over de natuur (wij hadden wolven(!), reeën, dassen, wildzwijntjes hazen, (roof)vogels (en jagers) op en over het terrein. In de herfst kwamen de cacciatore di tartufi (u leest het goed. Truffeljagers.

In 2013 werd het mogelijk om telkens 6 maanden per jaar in ons Italiaanse dorpje te zijn. En ondanks al het werk aan de fruit- en olijfbomen was het leven in een klein Italiaans dorp een feest. Ik leerde de Italiaanse taal beter. Ging naar de dorpsfeesten. We werden uitgenodigd voor bruiloften en doopfeesten. Hielpen bij de vendemmia (druivenoogst). En geloof mij we hebben sindsdien meer respect voor de inhoud van een fles wijn. Daar zit vooral hard werken in.

Maar de echte herfst van ons levensloop ongemerkt wat dichterbij. In minder dan 1 jaar verloren wij 2 zwagers en 1 schoonzus. Net zeventigers. En dat zet je aan het denken? Wat als? We verder in het leven zijn gekomen, ziekelijk worden? Of één van

ons blijft achter? Ga je alleen naar een huis in het buitenland in de heuvels met veel onderhoud en ziekenhuizen op grote afstand. Wat als je beiden overlijdt? Dan zadel je even oude broers en zussen op met jouw achtergelaten probleem.

De volgende fase

Dus hoe pijnlijk het besluit voor het hart was. Het huis gingen we verkopen. Nu en zonder druk op de ketel omdat er onverwacht iets naars was gebeurd. Maar daarvoor in de plaats kwam een nieuw dilemma. Wat daarna? Blijven we in Slikkerveer in een appartement zonder buiten en met de drukte van groot Rotterdam om ons heen?

Zullen we nog eens een andere droom oppakken? Zelf een huis laten bouwen? En waar zou er grond te koop zijn die betaalbaar en ruim is?

Montalfoglio 2008

En ja hoor 73 en 75 jaar oud kochten we 1000 m² grond in de Belgische Haspengouw. Een heuvelgebied grenzend aan Nederlands Limburg. Rijk aan fruitteelt en met veel winddomeinen van hoge kwaliteit.

Eerder bewoond door ruim 80.000 Romeinen. In de jaren veertig tot en met zeventig trok het gebied veel Italianen toen de mijnbouw en staalindustrie rondom Luik in België nog groot was. Kortom Piccola Italia dichterbij. Dat lokte ons vanzelfsprekend.

Sophie, de projectleider

Ik werd ineens bouwprojectleider (hoera voor alle kennis die ik bij de ANWB op mocht doen). In 18 maanden bouwden wij een moderne woning. Het basisconcept

was: hoe heb ik tot nu toe gewoond en geleefd? Wat vonden we fijn en wat mag weg? Wat denken wij te weten over de toekomst met mogelijke fysiekere beperkingen? Willen wij de jeugd niet een

betere aarde gunnen? Zo ja dan moeten we een BEN-woning (bijna energie neutraal) aan de generatie na ons achterlaten. Dus gasloos, warmtepomp en veel zonnepanelen. Technische materie die mij niet eigen was.

In een andere Sofie vonden wij een architecte die onze wensen voor ontwerp

begreep. Het plan werd door goedgekeurd door de schepenen van de stad.

In juni 2022 werd de kelder uitgegraven en 1 juni 2023 trokken wij erin. Vraag niet hoe dat proces gelopen is. Heel veel tegenslagen door vooral stijgende materiaal- en arbeidskosten) vormden struikelblokken en soms slapeloze nachten.

Kanttekening: In België worden wettelijk inflatiecijfers op lonen en pensioenen telkens geïndexeerd voor werkenden en gepensioneerden. Overigens betekent dat dat de Staatsschuld van België bijna gelijk is

aan de Italiaanse Staatsschulden. In de genoemde periode van bouw 2022-2023 stegen de bouw- en materiaalkosten met bijna 17%. Het pensioen dat ik ontvang van de Nationale APF is niet datgene wat ik heb verwacht als het gaat om indexeringen. Dus jullie begrijpen: Never a dull moment. Elke week maakte ik een nieuw planning document.

Een straffe hand van de bouwheer (zo heet dat hier) op kosten en voortgang en het verstand niet op 0 maar op 100. Nee, als ik ooit op scherp heb gestaan was het de afgelopen periode.

Het beste moet nog komen

Kortom waar de vorige eindredacteur van de Buitenband bang was dat ouderen op hun handen gaan zitten of geraniums tellen.

Ik geloof er niets van. Uit mijn vorige bijdragen: 'Langs de meetlat van het leven' kwam ik overwegend bijzonder fruitige ex-collega's tegen.

(Om maar wat te noemen: Joop Nijman voormalig districtchef WW Zuid begon na zijn 74ste een opleiding aan een kunst-academie in België).

Kortom: het devies 'het beste moet nog komen' is een mooi uitgangspunt om verder te gaan door het leven. Ook als het tegenzit. En Bas (Braad) een kort vliegwielt voor de vereniging: kom terug met ideeën en plannen voor de toekomst van de vereniging.

Want de wisselwerking tussen energie-breeders en ontvangers wordt groter bij handen ineen. En wat vrouwen in het bestuur zou een verrijking zijn.

Ontwerp Sofie Vanmechelen architecte Haspengouw Belgisch Limburg.

P.S. In de frontgevel hebben wij ons een kleine geheime kniphoog toegestaan. Een gedicht van Gerrit Komrij in braille.

Een passage is:

*Er is een land dat ik met pijn verliet,
Er is een land dat ik met pijn bewoon.*

Een derde land daartussen is er niet.

Mijn leven volgt een zonderling patroon ■

Sophie van Wijk

Leuke dingen doen

Foto's: Marijke Pel

alles is wat door de mens is gemaakt en tot doel heeft de menselijke zintuigen én geest te prikkelen. Kunst moet origineel zijn en emoties bij je oproepen. Niet alleen omdat het zo mooi is, maar ook dat je er over nadenkt en kan zeggen wát je er mooi of zelfs

de kunst ligt in datgene wat het doet met de toeschouwer. Dat de maker zijn toeschouwer weet te bereiken, te raken en met hem of haar weet te communiceren door middel van zijn of haar creatie? En dan gaat het er helemaal niet om of iets gemaakt is volgens de professionele kunstnorm, of door iemand die wars is van welke aan een kunstwerk gestelde regels dan ook! Kortom, het antwoord op onze vraag zou kunnen zijn: 'De toeschouwer bepaalt wat voor hem of haar echte kunst is!'

Kunst of toch niet!

Over kunst wordt nogal eens wollig en verheven gedaan met interessant gepraat en diepgaande evaluaties. Vaak wordt kunst aangeschaft, niet omdat men het zo mooi vindt, maar puur als geldbelegging waardoor op veilingen exorbitant hoge prijzen worden betaald voor zowel de oude meesters, als voor werk van hedendaagse kunstenaars.

'Maar wat is nou toch kunst?'

Een vraag waarop menig een het antwoord al heel lang hoopt te vinden. Want wat wordt nu wel als kunst beschouwd en wat niet. Wanneer word je tot het corps van 'de echte kunstenaars' gerekend en wanneer niet? Gelukkig kunnen we vandaag de dag eindeloos googelen om antwoorden te vinden op de meest prangende vragen. Dus computer aan en surfen maar. Dan kom je veel definities tegen en lees je legio meningen en opvattingen, met heel moeilijke breedvoerige uitleg of juist verrassend eenvoudige stellingen. Maar er valt uit de brij van blogs, columns en essays toch wel het een en ander te destilleren, wat licht op de zaak zou kunnen werpen. Onder meer wordt gesteld dat kunst

lelijk aan vindt. Hier zit wel iets van waarheid in, maar een algemeen geaccepteerde 'officiële' definitie van kunst bestaat nu eenmaal niet. Het is een heel breed begrip en best moeilijk uit te leggen.

Al surfend over internet kwam ik een recensie tegen over het boek "Wat is Kunst" van Lev Tolstoj. Ik heb het boek zelf niet gelezen, dus heb daar geen oordeel over, maar één quote uit dat boek viel toch op. Hij stelt dat hoewel persoonlijke smaak een belangrijk element is voor de waardering van kunst, de kunst slechts bestaat door de 'ander'. Toen dacht ik: 'Now we are talking!' Want is het niet zo dat ware kunst niet zit in het schilderij, de film, het beeld of welke creatieve uiting dan ook, maar dat

Zelf kunst beleven!

Het is winter en het weer nodigt niet altijd uit voor een frisse buitenactiviteit. Gelukkig is ons landje rijk aan legio musea waar je uren kunt genieten van de meest uiteenlopende tentoonstellingen. Waar kunstenaars het experiment durven aangaan, je soms zelfs de kunst mag aanraken en beleven en je meer en meer ook interactief bij de tentoonstelling wordt betrokken. Wij zochten en vonden weer leuke, bijzondere en interessante tips.

Acht Decennia Jeroen Krabbé In Amstelveen

t/m 26 januari

Jeroen Krabbé. Als begenadigd acteur en documentairemaker speelt hij de sterren

Jeroen Krabbé, Acht decennia 1964-1974

van de hemel. Maar daarnaast verdient zijn tweede passie; kunst en het schilderen daarvan, meer en meer de aandacht.

Komende uit een kunstenaarsfamilie en na zijn opleiding aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunst in Amsterdam ontwikkelde hij zich via diverse stijlen zoals realisme, Pop Art en expressivisme naar prachtige kleurrijke landschappen. Inspiratie vindt hij in de vele landen die hij tijdens zijn acteursloopbaan heeft bezocht. Om zijn 80e verjaardag te vieren en licht te scheppen op zijn leven en ontwikkeling als mens, acteur en kunstenaar ontstonden er 8 schilderijen die elk een decennium van zijn leven vertellen. In Museum Cobra is hiervoor een expositie ingericht die niet alleen deze bijzondere acht laten zien, maar ook tekeningen en schilderijen die Krabbé tijdens zijn kunstzinnige ontwikkeling heeft gemaakt.

Adres: Museum Cobra, Sandbergplein 1, 1181 ZX Amstelveen.

Toegang: volwassenen € 20, 13 - 18 jaar € 5, gratis met onder meer de museumjaarkaart.

Openingstijden: di t/m zo van 10 - 17 uur.
Informatie: cobra-museum.nl.

Kunst-matig in Vledder

tot 5 januari

Bij het echtpaar Plenter ging het bij een kunst aankoop wel eens mis. Reden om met hun privécollectie schilderijen en glaskunst het Museum Valse Kunst te starten. Door onder meer schenkingen van net zulke missers, groeide in de loop der jaren de collectie uit tot een bonte

© Museum Valse Kunst

verzameling van echte en valse kunstwerken. Tijdens je bezoek hoor je het verhaal wat meestersvervalsers als Hans van Meegeren beweegt om schilderijen te vervalsen en krijg je uitleg over technieken, materialen en trucs die ze gebruiken. In de expositie Kunstmatig? gaat het over AI (artificial intelligence) in de kunst.

Deze tentoonstelling roept veel vragen op. Wie is de kunstenaar, degene die de opdracht in de computer invoert of het A.I. model dat het plaatje maakt? Is er dan wel sprake van originele kunst? Het museum sluit na 5 januari voor 3 maanden dus wees er snel bij!

Adres: Museum Valse Kunst, Brink 1, 8381BE Vledder

Toegang: € 9, tot 12 jaar € 4,50.

Openingstijden: wo t/m zo 11 - 17 uur.

Tot 5 januari 2025 daarna gesloten tot april.

Informatie: museumvalsekunst.nl.

sepiafilter toepast, waardoor de beelden een nostalgische en tegelijk ironische, verleidelijke én vreemde ondertoon krijgen.

Hij laat hierin het absurde en het alledaagse samenkomen, waarbij men zich af kan vragen of het kunst is of niet. Antwoord daarop is misschien te horen tijdens de Art Talk op zondagochtend 12 januari, waarbij Wim van Sinderen, voormalig conservator van het Fotomuseum Den Haag, in gesprek gaat met Kooiker over de fotoreeks en zijn archief.

Adres: Voorlinden museum, Buurtweg 90, 2244 AG Wassenaar
Toegang: € 22, 13/t/m 18 jaar € 11.

Openingstijden: Dagelijks 11- 17 uur.

Informatie: voorlinden.nl.

© Museum Voorlinden

Fascinerende foto's in Wassenaar

tot 9 maart

Museum Voorlinden beschikt over een vaste collectie kunst die intrigeert, surrealistisch kan zijn, maar vooral is om te beleven.

Denk alleen al aan de meer dan grote realistische mensfiguren van Ron Mueck of de superkleine liftjes met onbekende bestemming van Maurizio Cattelan.

Daarnaast organiseert men exposities van kunstenaars die zich vaak buiten de lijntjes durven te bewegen. Een ervan is de expositie Nude Animal Cigar van Paul Kooiker. In deze fotoreeks, geschoten met zijn iPhone, laat hij 63 naakten, dieren en sigaren in elkaar overgaan. De verbindende factor is dat hij telkens een andere

'Ja ik wil' in Leeuwarden

tot 16 februari

Al eeuwen lang droomt menig meisje over hoe zij er later uit zal zien als bruid. Het Fries museum presenteert nu tal van die dromen in een expositie over de geschiedenis van de trouwjurk.

Door persoonlijke verhalen over de draagsters wordt een beeld geschetst van de ontwikkeling van de trouwjurk. Ontdek zo'n 60 japonnen van vroeger tot nu, gemaakt door bekende ontwerpers als Jan Taminiau. Het topstuk is zonder meer de mikadozijden trouwjurk van Koningin Maxima ontworpen door het Italiaanse modehuis Valentino.

Naast jurken uit eigen collectie zijn in de tentoonstelling bijzondere trouwjurken te zien van diverse andere musea, bruidsmodezaak Koonings The Wedding Palace, diverse ontwerpers en privécollecties. Ook leuk: je kunt je laten

© Fries museum

fotograferen in een trouwjapon onder het bord "Ja ik wil".

Adres: Fries Museum, Wilhelminaplein 92, 8911 BS Leeuwarden.

Toegang: € 16,50, t/m 17 jaar gratis, studenten € 8, museum jaarkaart/VIP kaart gratis.

Openingstijden: di t/m zo 11 - 17 uur.

Informatie: friesmuseum.nl.

Breekbare kunst in Apeldoorn

t/m 2 februari

In een maatschappij waarin steeds meer barsten komen en een stevige basis niet langer vanzelfsprekend is, worden breekbaarheid en kwetsbaarheid steeds zichtbaarder. Ongerustheid en zorgen over klimaat en veiligheid zijn van grote invloed op onze weerbaarheid. Zo ook voor achttien kunstenaars die in de expositie 'Breekbaar' met hun werk

© Nat. Glasmuseum expositie Arnout Visser

gemaakt van kwetsbare materialen als keramiek, porselein, glas, gips, eierschalen en spiegels kritische vragen stel-

len over de grote kwesties van onze tijd. Met experimenteel gebruik van materiaal worden grenzen opgezocht en verlegd waarbij de spanning soms zo hoog oploopt dat het kunstwerk letterlijk kan breken of barsten.

Adres: CODA Museum, Vosselmanstraat 299, 7311 CL Apeldoorn

Toegang: € 11, tot 17 jaar en Museumkaart gratis.

Openings-tijden:

di t/m vr 10 - 17.30 uur, za 10 - 17 uur, zo 11 - 17 uur.

Informatie: coda-apeldoorn.nl.

Het glaslab van Arnout Visser in Leerdam

t/m 2 maart

Met de grote bergen afval die wij met z'n allen produceren is het goed dat we recycleren. En glas leent zich uitstekend om te worden getransformeerd tot iets nieuws. Zeker als een kunstenaar daar zijn inventieve creativiteit op los laat en een lampenkap kan maken uit brilglazen of een cola-flesje omvormt tot een vaas. Dat geldt zeker voor Arnout Visser. Hij noemt zichzelf vormvinder die met enthousiasme, onbevangenheid, humor, nieuwsgierigheid een eigen kijk, werkt met glas. Naast de vaste collectie toont het Nationaal Glasmuseum in zijn glaslab hoe Visser al vanaf het begin van zijn carrière op zoek is naar innovatieve toepassingen van glas. Gebruik makend van natuurlijke materialen, onderzoekt hij de mogelijkheden van recycling en upcycling van bestaand glas en grijpt daarbij vaak terug op de wetenschap

© Museum CODA expositie Breekbaar

Adres: Nationaal Glasmuseum, Lingedijk 28-30,
4142 LD Leerdam
Toegang: € 10, t/m 17 jaar en museum
jaarkaart gratis.
Openingstijden: di t/m za 10 – 17 uur,
zo 12 – 17 uur.
Informatie: nationaleglasmuseum.nl ■

Nog meer bijzondere musea waar je je ogen uitkijkt:

Bodyworlds in Amsterdam neemt je mee op een fascinerende reis door het menselijk lichaam. bodyworlds.nl.

Het Nederlands Tegelmuseum in Otterlo, klei, tegels, keramiek, een unieke verzameling Nederlandse wandtegels en tableaus. nederlandstegelmuseum.nl.

Het TextielMuseum in Tilburg is de enige plek ter wereld waar design, kunst, mode, erfgoed én innovatie op het gebied van textiel samenkomen. textielmuseum.nl.

World of Graffiti in Den Haag, nemen 20 kunstenaars je mee door de Graffiti cultuur en laten zien hoe deze door de jaren heen is geëvolueerd. worldofgraffiti.nl.

LAM Museum in Lisse. Ontdek het bijzondere in het gewone in een museum waar het vooral gaat over voedsel, uitgebeeld in diverse kunstvormen. lammuseum.nl.

Marijke Pel

Column

dingen van de dag

Kunstmatige intelligentie

De laatste tijd ben ik in een voortdurende strijd gewikkeld met mijn computer. Dat is niet nieuw; vanaf het begin hebben de computer en ik een soort haat-liefde-verhouding gehad. Het ding heeft jarenlang zijn best gedaan: stukjes voor de Binnenband verwerkt, brieven geschreven, foto's bewerkt en zaken voor mij opgezocht die ik niet begreep. Maar nu begint het mis te gaan. Hij wordt mij de baas en lijkt wel een eigen leven te hebben gekregen. Hij doet soms dingen, die ik niet van hem vraag en waarmee ik niets weet te beginnen.

Hij lijkt wel besmet. Besmet met het KI-virus: Kunstmatige Intelligentie, (in het Engels, want het gaat over computers...: Artificial Intelligence). Nog even en ons brein wordt overbodig. We hoeven niet meer creatief te zijn, want zelfs daarvoor hebben we computer. Zo lijkt het althans.

Ik probeer uit te leggen hoe dat werkt. Stel, u moet een grafrede houden voor Ome Karel. De altijd vrolijke, grappige, gulle Ome Karel. Kadootjes, etentjes, uitstapjes, altijd leuke dingen, maar-helaas- nu overleden. Daar hoort een luchtige, bijna vrolijke, grafrede bij. Zo één met een lach en een traan, waarover later bij verjaardagen en partijtjes nog gepraat wordt. Ja, en jij bent natuurlijk de sjaak, want iedereen laat het afweten. Je kan natuurlijk de buurman vragen, die is van alle markten thuis en moet wel eens meer een speech schrijven voor een of andere Rijkshotemetoot. Maar een grafrede...?

En dan komt tegenwoordig de Artificial Intelligence om de hoek kijken. Die lost het probleem in een vloek en zucht voor je op.

Ik heb het zelf geprobeerd met de Troonrede. Ik zag jaar in jaar uit Willem Alexander met de tekst van de Troonrede worstelen en dacht: "dat moet beter kunnen". Ik stopte wat financiële kreten en begrippen in de

computer en ja hoor: een paar seconden later rolde er een vloeiende, begrijpelijke tekst uit. Ik dacht nog: zou de koning het óók geprobeerd hebben of laat het protocol dit niet toe. Want dat is het vraag natuurlijk; het is wel een mooie tekst, maar wie heeft hem geschreven?

Nu al kan je in de krant lezen, dat op scholen en universiteiten problemen ontstaan over proefwerken en scripties waaraan AI een royale bijdrage heeft geleverd. Binnenkort lopen er mensen rond met diploma's die helemaal niets voorstellen, want verkregen door Artificial Intelligence. Ook muziek is niet meer veilig; er worden al processen gevoerd over muziek, waaraan geen componist te pas is gekomen. Die wordt gemaakt met behulp van de computer. Die bedenkt het blijkbaar ook niet zelf, maar plundert allerlei databestanden. Die Artificial Intelligence is een soort plagiaat machine.

Ja, er breken leuke tijden aan. Je leest artikelen waarvoor geen journalist een pen op papier heeft gezet, leest boeken, waarvan je de auteur maar moet raden en we luisteren naar muziek zonder componist. En u vraagt zich nu natuurlijk af wie dit stuk heeft geschreven...

Joop Karsemeijer
johkars37@gmail.com

Toen Bert van der Snoek mij in 2015 vroeg aan een nieuwe Binnenband mee te werken wist ik niet dat ik dat bijna tien jaar en 39 columns vol zou houden. Maar nu is het tijd voor een jongere generatie.

Ik heb u verveeld of vermaakt met stukje over mijn boulesclub, kroegen, de mensen om mij heen, kleinkinderen, E-bikes, wolven en bezorgdiensten. Maar nu is de koek op en moet een ander het doen. Ik heb het met veel plezier gedaan. Dank voor alle reacties! ■

Joop Karsemeijer

RCP

berichten

25 jaar RCP'ers

Op 1 januari 1999 startten de regiocontactpersonen met het leggen van contacten met leden in hun regio, zoals een kopje koffie drinken of het vieren van een jubileum. Maar ook als het met de leden wat minder goed gaat, kan er behoefte zijn aan contacten met een oud-collega. De regiocontactpersoon levert dan een luisterend oor. Juist het leggen van contacten in goede en slechte tijden stond bij de oprichting van het 'instituut RCP' voor ogen. Als er problemen waren bij medewerkers, maar ook bij gepensioneerden kon er een beroep worden gedaan op de afdeling Bedrijfs-maatschappelijk Werk (BMW). Deze afdeling zat op het hoofdkantoor in Den Haag. Voor medewerkers kon binnen de organisatie gemakkelijk contact worden gelegd met BMW. Het tegendeel was het geval bij de gepensioneerden. Gepensioneerden van nu zullen dat beeld herkennen. Vanuit de directie van de ANWB werd destijds aan de VG-ANWB gevraagd om na te denken of er hiervoor een oplossing te vinden was. Uiteindelijk is de oplossing gevonden door het land in regio's in te delen. de taak van regiocontactpersoon op zich willen nemen. Sommige rcp'ers lijven lang aan. Zo waren er bij het 12,5 jarig jubileum 11 rcp'ers die al vanaf het begin actief waren. Het onderhouden van de contacten en waar nodig een lid bijstaan om een probleem op te lossen of elders aan te kaarten, wordt steeds als zeer positief ervaren. Ook bij het 25 jarig jubileum waren enkele aanwezigen al meer dan 12,5 jaar rcp'er. Eén daarvan was Roelof IJspeerd. Roelof is samen met zijn vrouw Roelie 13 jaar rcp'er geweest in de regio Twente e.o. Van hun beiden is afscheid genomen tijdens de jaarlijkse rcp-vergadering. Die werd dit keer in Ellecom (Gld) gehouden en had een feestelijk tintje vanwege het 25-jarig jubileum. Roelof heeft zelf

zijn opvolger gevonden. Dat is Stef van der Vlag die het samen met zijn vrouw Greet overneemt. Er is in Zuid Drenthe/Overijssel al enige tijd een vacature, die we graag zouden willen invullen

met een of meer namen. Kijk op de informatiekaart die je dit jaar hebt ontvangen tot welke regio je behoort. En kijk daarna op de website waar je op mogelijke vragen al een antwoord vindt. Zijn er nog andere vragen stuur dan een e-mail naar bestuur@vg-anwb.nl. Daar direct opgeven als nieuwe rcp'er mag natuurlijk ook!

Inmiddels worden al enige jaren in de diverse regio's door een rcp'er bijeenkomsten georganiseerd. Soms met koffie en gebak, soms met een lunch, soms met een wandeling of iets dergelijks. Met name in gebieden waar veel regio's zijn met korte reisafstanden gaan rcp'ers gezamenlijk iets organiseren zoals bijvoorbeeld in Den Haag, maar ook in Utrecht en in Limburg. Over de diverse mogelijkheden werd tijdens de rcp-vergadering uitvoerig – en met veel animo – van gedachten gewisseld.

Het was jammer dat Gerard en Anneke de Regt vanwege gezondheidsredenen niet bij de vergadering aanwezig konden zijn. Zij hebben zich de laatste jaren sterk ingezet voor het 'instituut RCP'. Natuurlijk gaat het tijdens de bijeenkomsten dan over vroeger, maar ook huiselijke zaken en gezondheid komen ruim aan bod.

Kunst en koffie bij Franx in Zoetermeer

20 augustus was er weer een regiobijeenkomst in Zoetermeer. Deze keer waren we met 23 personen te gast bij kunstgarage Franx en kunstcafé Kiki at Franx. Na de koffie en lekkere taart kregen we van medewerksters van Franx een rondleiding over een expositie van kunstwerken van jonge kunstenaars. Franx streeft er naar elke 2 maanden de expositie te wisselen. Het was een geslaagde ochtend.

Regioleden op de koffie bij de Haagse Beek

Op initiatief van Nelly Wegner en Seppe Keus is het plan opgevat om een meer uitgebreide regionale bijeenkomst te organiseren. Regio 23 Leid-schendam, met Aad en Joke Blankenstijn, regio 26

Voorburg e.o., met Edith Eijgendaal, regio 38, Den Haag Zuid, met Nelly Wegner, regio 41 Den Haag West, met Seppe Keus, Regio 47 Den Haag Noord/Wassenaar, met André Sanrodji en Regio 35, Delft e.o., met

Thijs Tuurenhout als RCP'ers. Onder het motto Groot Den Haag bleken 57 leden uit al die 5 regio's interesse te hebben. Uiteindelijk zijn we met deze club mensen gaan lunchen in restaurant De Haagsche Beek in Kijkduin.

Zoals gebruikelijk bij dergelijke bijeenkomsten met oud collega's werd er weer heel wat afgekleet en oude koeien uit de ANWB-sloot gehaald.

Na de lunch hebben nog een 27 tal mensen meegelopen met de wandeling door het Ockenburg gebied die door Seppe Keus was uitgezet. Het bleek een schot in de roos dit initiatief. ■

pensioen+

zorg

Pensioen in de vertraging

In de vorige Buitenband sprak ik de hoop uit dat er zo rond september berekeningen op tafel zouden liggen. Er zullen in die tijd ook zeker ergens berekeningen op een tafel hebben gelegen, maar niet op de tafel die ik bedoelde. Te weten, de tafel tijdens het overleg met de werkgevers ANWB bv en Unigarant en de vertegenwoordigers van de vakbonden bij de ANWB en de Ondernemingsraad bij Unigarant. Uit een tussentijds overleg is ons wel duidelijk geworden dat er nog herberekeningen gemaakt moesten worden. Dus vertraging. Vertragingen zijn op dit moment ook bij andere Pensioenfondsen geen uitzonderingen. De berekeningen zijn complex. En de uitkomst is ook nog ongewis.

In het overleg dat de VG-ANWB heeft met andere verenigingen van gepensioneerden binnen de Koepel Gepensioneerden klinken ook veel meer geluiden over vertragingen. De datum van 1 juli 2025, waarop de Transitieplannen bij de Nederlandsche Bank (DNB) zouden moeten worden ingeleverd is ook al niet meer zo hard. Op zich wel begrijpelijk want DNB zou dan wel een stuk meer van plannen op de deurmat krijgen. Wel wordt alom nog vastgehouden aan de datum van 1 januari 2028 waarbij iedereen over is gegaan naar het nieuwe pensioenstelsel.

Kortom, ik durf geen voorspellingen meer te doen over een tijdstip waarop we iets meer weten en daarover een zienswijze kunnen opstellen. Maar dat die datum ergens in 2025 ligt begint steeds waarschijnlijker te worden.

Uw pensioen en AOW in 2025?

Misschien ben je wel meer geïnteresseerd in de bedragen die je in 2025 krijgt uitgekeerd. Maar ook dat is eind oktober, als ik dit schrijf, nog in nevelen gehuld. Het is wel redelijk zeker dat het AOW-bedrag iets omhoog gaat. Als je dit in medio december leest weet je wellicht al iets meer. Een verhoging van 1,5 tot 2% is niet onwaarschijnlijk. Maar de maandelijkse toeslag van € 5 die je nu nog krijgt vervalt per 1 januari 2025. Dus reken je niet rijk.

Of je pensioen bij DN APF omhoog gaat in 2025 is nog onduidelijk. Dat hangt af van de financiële positie van het fonds, de inflatie van september 2024 tot september 2025 en het besluit van het Pensioenfonds. Wat dat laatste betreft moet u er rekening mee houden dat er – net als vorig jaar – niet tot een volledige indexatie wordt besloten. Er blijft een kans dat men aan de voorzichtige kant wil blijven en een deel reserveert voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Overigens is de beleidsdekkingsgraad dit jaar wel licht gestegen. Eind januari was het 115,50% en eind september was het 116,6%. Hoewel de Europese Centrale Bank (ECB) de rente medio oktober verlaagd heeft van 3,5 % naar 3,25%, blijft de tienjaarsrente van de staatsleningen vanaf januari 2024 redelijk stabiel schommelen rond de 2,5%. Een sterke daling van de dekkingsgraad is daarom niet te verwachten.

Pensioen, AOW en de belastingen

Als je pas met pensioen bent krijg je ineens maandelijks van twee kanten geld op je bankrekening. Voorheen kwam dat alleen van je werkgever. Tenminste, ik ga er maar even vanuit dat je geen bijbaantjes hebt. Bij die werkgever werd al belasting – beter gezegd loonheffing – ingehouden. Als je zowel AOW als pensioen krijgt, wordt niet altijd bij beide inkomsten loonheffing ingehouden. Veelal is dat maar bij een van de twee het geval. Geen tweede loonheffing lijkt leuk, maar is het niet. Bij het doen van de jaarlijkse belastingaangifte merk je waarom. Je moet dan in één keer meer belasting gaan betalen dan je gewend was. Het is beter om zowel bij de AOW als bij het pensioen de loonheffing te laten inhouden. Mocht dat op dit moment nog niet het geval zijn, neem dan contact op met degenen die de loonheffing niet inhouden. Zo'n wijziging wordt snel geregeld en kan u veel schrik besparen als de blauwe envelop in de brievenbus valt.

Denk nu na over morgen

Het blijft een moeilijk onderwerp. Wat moet ik nu doen om voor problemen die je kunt verwachten bij het ouder worden, tijdig oplossingen te vinden. Het denken daarover is tegen de tijd dat de kerstverlichting in en rondom het huis weer gaat branden wat gemakkelijker dan wanneer je op een warme zomeravond nog lekker op het terras zit te genieten. 'Oh, tegen die tijd nemen we wel een traplift' is een veel gehoorde opmerking als ik het onderwerp weer eens ter sprake breng. Maar dat is vaak nog niet zo eenvoudig als het lijkt. Steunen in de badkamer en goede trapleuningen zijn vaak minder mooi, maar wel veiliger. Kijk eens om je heen. Zowel in huis als in de tuin. Trappetjes naar de voor- of achterdeur en houten terrassen – die nat en glad kunnen worden – vragen om betere oplossingen. Overigens, voorkomen is natuurlijk altijd beter. Blijven bewegen en gezond eten zijn dan de eerste adviezen. Ik hoop dat je die adviezen al lang opvolgt, maar anders passen ze zeker in de goede voornemens voor 2025.

Niet goed geregeld?

In Nederland is veel goed geregeld. Maar soms wordt het wel erg ingewikkeld of gaat het ergens fout. Zeker als er in zijn algemeenheid klachten zijn, bijvoorbeeld over de zorg, is het goed om daar weet van te hebben. Via de Koepel Gepensioneerden zijn er mogelijkheden om dergelijke zaken bij Ministeries of het Parlement onder de aandacht te brengen. Is er iets, laat het me dan weten op onderstaand e-mail adres. ■

Beno Koens

bkoens@hetnet.nl

Bouw van het nieuwe ANWB-kantoor gestart

De bouw van het nieuwe kantoor van de ANWB in Den Haag is deze zomer gestart: in juli is de eerste paal geslagen! De verhuizing naar het nieuwe onderkomen staat gepland voor eind 2026.

Een toekomstbestendige werk- en ontmoetingsplek, voor leden, partners, bezoekers en natuurlijk collega's van de ANWB. Het nieuwe kantoor voorziet onder meer in een publieke ruimte met espressobar, een theater, werkplekken én een co-workingspace, de kinderfietsenwerkplaats en een ANWB-winkel. Dit nieuwe kantoor maakt deel uit van de visie op de ontwikkeling van het Central Innovation District (CID). In het CID werkt de gemeente Den Haag aan een nieuw hart van de stad. Gelegen naast de oude binnenstad, tussen en rond de treinstations Den Haag Centraal, Hollands Spoor en Laan van NOI. Het gebied is goed bereikbaar met het openbaar vervoer: nergens anders komen de landelijke overheid, bedrijven en hoger onderwijs zo dicht bij elkaar. Dit biedt kansen: het is een fijne plek om te wonen, te werken en te ontmoeten.

De feiten

- Onderdeel van het Central Innovation District in Den Haag
- Mobiliteitshub: samenkomst van trein, metro, bus, auto, fiets en te voet
- Loop in 5 minuten van Centraal Station Den Haag naar het kantoor
- 24.000 m²
- 1150 werkplekken
- 150 samenwerkingsruimtes (met 1000 stoelen)
- Ontwikkeling door Provast
- Architecten: MVRDV, Folkema & Partners

Viering start van de bouw

Op 18 september vierden we de start van de bouw op de bouwplaats, in aanwezigheid van directieleden, een vertegenwoordiging van collega's en wethouders van gemeente Den Haag. Zo is een belangrijk fundament voor het kantoor gelegd.

Noot: oorspronkelijk zou Marga de Jager op 9 juli de eerste paal slaan. Helaas kon dit niet doorgaan vanwege de weersomstandigheden (code oranje) en gevaar op de bouwplaats. Daarom is het event verplaatst naar 18 september.

Eerst betalen, dan hulp

Nieuwe inschrijfprocedure: vooraf betalen via Tikkie verplicht. Sinds 20 juli is het proces voor inschrijving aan de weg veranderd. In het verleden heeft de ANWB een succesvolle pilot uitgevoerd waarbij bij inschrijving via Tikkie werd betaald. Het doel was om te onderzoeken of directe betaling het aantal wanbetalers zou verminderen.

De pilot verliep zeer positief; het aantal wanbetalers daalde aanzienlijk en zowel hulpverleners als wegenwachters waren

enthousiast. Daarom is besloten om Tikkie en vooraf betalen in te voeren voor alle nieuwe inschrijvingen aan de weg, en zo wanbetalers tegen te gaan en het rendement te verbeteren. Voortaan moeten leden die zich aan de weg inschrijven vooraf betalen via Tikkie. Zodra de betaling ontvangen is, zal de hulpverlening worden opgestart. Als leden niet willen betalen, krijgen ze geen hulp en worden ze doorverwezen naar 112 bij snelwegincidenten.

Jaarlijks schrijft de ANWB meer dan 39.000 leden in aan de weg.

Mooie opbrengst voor Campagne 'Doneer een fiets'

Van 15 mei tot en met 30 juni liep voor het ANWB

Kinderfietsenplan de Campagne 'Doneer een fiets'. De campagne was gedurende 7 weken op alle kanalen van de ANWB te zien. Van Kampioen tot nieuwsbrief en van de winkels tot online. Uiteindelijk zijn er ruim 3000 fietsen gedoneerd.

Een resultaat om trots op zijn en waar we iedereen die hier een bijdrage aan heeft geleverd voor bedanken.

ANWB verzelfstandigt camper touroperator Travelhome

De ANWB verzelfstandigt Travelhome. Perry van de Wiel, algemeen directeur, neemt het bedrijfsonderdeel door middel van een management buy-out over van de ANWB. Travelhome, sinds 2008 onderdeel van de ANWB, blijft exclusief partner voor het leveren van campervakanties.

Eerder dit jaar verzelfstandigde de ANWB al Fox Reizen. De management buy-out van Travelhome is hierop een logisch vervolg. Travelhome blijft exclusief partner voor het ontwikkelen en leveren van camperreizen, waardoor de continuïteit en kwaliteit van het aanbod en de dienstverlening gewaarborgd blijven.

leden secretariaat

Personalia per 28 oktober 2024

Nieuwe (aspirant) leden	Regio		
Mw. J.A.J. (Juliette) Tilder-van Duijne uit Den Helder, ex-Supervisor winkel Regio Noord-Holland Noord	14	Dhr. J.E. (Hans) van de Belt uit Lutten, ex-Functioneel Beheerder, Regio Twente e.o.	83
Mw. J.W. (Hannie) van Barneveld-Visser uit Moerkapelle, weduwe van dhr. P.A. (Paul) van Barneveld, Regio Zuid-Holland Oost	32	Dhr. J.F. (Jip) Smit uit Dedemsvaart, ex-Manager MRT rechtsbijstand, Regio Twente e.o.	83
Dhr. J. (Hans) Jol uit Hoek van Holland, ex-Medewerker Alarmcentrale Administratie, Regio Westland	52	Dhr. J. (Jan) Zuidema uit Hoogeveen, ex-Specialist Reisschade, Regio Drenthe Zuid/Overijssel	86
Dhr. C.H.H.G. (Berrie) Made uit Bosch en Duin, Rijtechnisch adviseur, Regio Gooi e.o.	65	Overleden	Regio
Mw. M.M.W. (Tineke) Heezemans uit 's-Hertogenbosch, Verkoopadviseur, Regio Brabant Oost e.o.	74	Mw. E.S. Boogaard-van Rennes uit Amsterdam, weduwe van dhr. A.P. van den Boogaard, overleden 16 september 2024	11
Dhr. H.J.M. (Bèr) Raemaekers uit Weert, ex-Winkel Manager, Regio Brabant Oost e.o.	74	Dhr. P.A. (Paul) van Barneveld uit Moerkapelle, overleden 24 september 2024	32
Dhr. P.J.J. (Hans) Mertens uit Beringe, ex-Wegenwacht, Regio Limburg Zuid	77	Dhr. A.G.M. (Tom) Bakker uit Zoetermeer, overleden 9 september 2024	50
Dhr. J.H. (Jurrie) Pinkster uit Slijk-Ewijk, ex-Wegenwacht, Regio Eden/Nijmegen	80	Mw. A.M. (Anneke) Daniels-Compeer uit Nieuwerkerk a/d IJssel, overleden 8 september 2024	53
		Mw. R. (Rennie) Omlo-Louwens uit Adorp, echtgenote van dhr. H.W.G. Omlo, overleden 29 september 2024	92

vervolg ANWB-nieuws

38-jarig bestaan

Perry van de Wiel: "We zijn enorm trots op deze volgende stap in het inmiddels 38-jarig bestaan van ons bedrijf. De ANWB heeft ons de afgelopen 16 jaar veel gebracht; het was een mooie reis samen. De verzelfstandiging van Travelhome biedt ons nieuwe kansen en mogelijkheden, mede door de samenwerking met 819 Capital Partners, waardoor we weer bij een grote reispartij horen, Travel C Group. Travelhome zal onderdeel worden van dezelfde groep als Fox Reizen. De samenwerking tussen deze bedrijven biedt belangrijke voordelen voor klanten, onder andere door een breder aanbod van reizen."

Marktleider

Sven Kempers, directeur van 819 Capital Partners, voegt toe: "Travelhome heeft een lange historie met sterke prestaties en is marktleider in Nederland voor wereldwijde camperreizen. Deze overname is een logisch vervolg op onze recente overname van Fox Reizen. Hiermee versterken we de reisgroep binnen 819 Private Equity Fund." Alle medewerkers van Travelhome gaan mee in de verzelfstandiging. Het aanbod van Travelhome is te vinden op: www.travelhome.nl.

Het miljoenste pechgeval dit jaar

De Wegenwacht heeft dit jaar al 1 miljoen pechgevallen gehad. Dat is eerder dan voorgaande jaren.

Het is niet bepaald een prettige dag om pech te krijgen en voor de Wegenwacht ook geen aangename dag om te werken, maar toch 'vieren' we op een gure herfstdag het miljoenste pechgeval van dit jaar.

Volgens Patrick Hoogmoet, analist bij de Wegenwacht, is dat wel te verklaren. Patrick: "In 2019 hadden we 1,2 miljoen hulpverleningen, die waren redelijk gelijk verdeeld over het jaar. Het 1 miljoenste pechgeval was toen begin november." In 2020 en 2021 waren er door de corona lockdowns minder pechgevallen." Sterke ledengroei

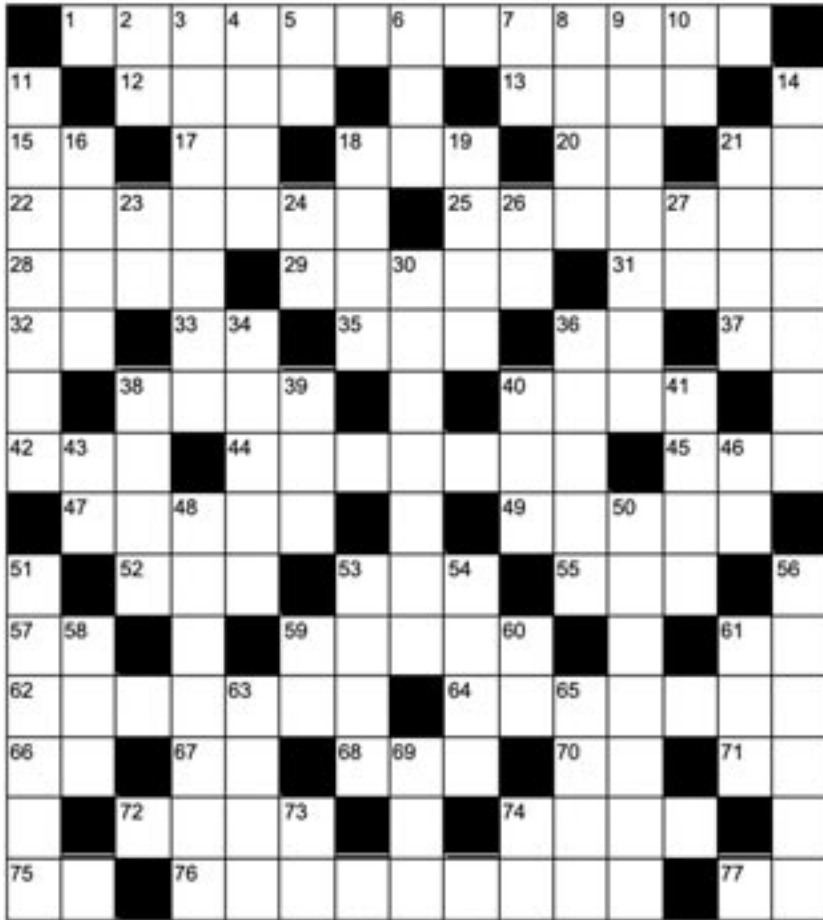
"In 2022 hadden we een sterke ledengroei en het hoogste pechaanbod in 17 jaar. De 1 miljoen werd toen 13 dagen eerder bereikt. 2023 deed er nog een schep bovenop. Het pechaanbod was wederom hoger, nu het hoogste in 20 jaar. De 1 miljoen viel

weer 13 dagen eerder. En in 2024 halen we waarschijnlijk net niet de aantallen van vorig jaar, maar het eerste halfjaar is beduidend drukker geweest waardoor we een

aantal dagen eerder (dan in 2023) aan de 1 miljoen komen. Dat het dit eerste halfjaar drukker was ligt overigens geheel aan de drukke maand januari. ■

puzzel

© ruiterpuzzel.nl

71	28	50	29	65	51	19	63	3	45
----	----	----	----	----	----	----	----	---	----

Oplossing van deze puzzel inzenden voor 3 maart 2025 naar VG-ANWB/puzzel, Antwoordsnummer 10, 2509 VB, Den Haag of per e-mail naar puzzel@vg-anwb.nl. Onder de goede inzenders verloten wij een VVV-cadeaubon ter waarde van € 25.

De oplossing van de herfstpuzzel was zoals bekend: **ENERGIEZUINIG**. Het totaal aantal inzendingen voor de oplossing was 26. Per mail 24 en 2 per post. Van de inzendingen is uit de hoge hoed een winnaar getrokken: **Hilly Panneman-Timmer uit Meedhuizen**. Ik heb haar inmiddels een brief met VVV-bon van € 25,- gestuurd.

José Noordman

Horizontaal

1 Speciaal cadeau 12 ruzie 13 getal 15 Bijbelboek (afk.) 17 Gallium (symbool) 18 soort papegaai 20 daar 21 selenium (symbool) 22 deftige kleden 25 plechtige overeenkomst van God met de mens 28 peulvrucht 29 bij elkaar 31 denkbeeld 32 Frans lidwoord 33 Thailand (in internetadres) 35 onwrikbaar 36 edelgas (symbool) 37 als aan ommezijde (Lat. afk.) 38 hemellichaam 40 ernstige ziekte 42 ontkenning 44 kalme 45 deel van een boom 47 spierweefsel 49 goud (Lat.) 52 kindeffectrapport (afk.) 53 doorwaadbare plaats 55 gat in het ijs 57 dwarsmast 59 aardappelgerecht 61 naar zijn mening (afk.) 62 in voorraad nemen 64 kleur- en reukloos brandbaar gas 66 Nederlandse onderscheiding (afk.) 67 voorzetsel 68 dicht 70 Oersted (afk.) 71 karaat (afk.) 72 niet dichtbij 74 schoon 75 oude lengtemaat 76 vroom 77 wintervoertuig.

Verticaal

2 Eventueel (afk.) 3 zeilwedstrijd 4 woonplaats 5 voorzetsel 6 dorsvloer 7 centrale verwarming 8 op deze aarde 9 achtting 10 Nauru (in internetadres) 11 gezanten van God 14 plant 16 kwetsbare 18 slim 19 klein visje 21 jammer 23 bijstandswet (afk.) 24 boom 26 voegwoord 27 overdosis (afk.) 30 volmacht 34 graansoort 36 modern 38 zuivelproduct 39 nummers (afk.) 40 heer (Turks) 41 kapot 43 volgens gelofte (Lat. afk.) 46 voor de middag (afk.) 48 eenzelvig persoon 50 vlugheid 51 wiegje van Jezus 53 winterkledingstuk 54 aanspreektitel 56 seizoen 58 kolk 59 familielid 60 voorzetsel 61 verpakking 63 in het jaar 65 indertijd 69 munt 73 jongensnaam 74 oude Japanse afstandsmaat.

Hoofdredacteur, vormgever en medewerkers Buitenband